

ÚJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

Élet és iskola.

Becsukódtak az iskolák kapui, és tiz havi együttlét után széjjel ment két hónapos vakációra a boldog diáksereg. Az oktatók, a tanítók és tanárok működése két hónapig most szünetel, és csak a szülőkre maradt a nevelés nehéz és fárasztás munkája. Most tudják csak meg igazában a szülők, mennyi gondot ad a gyermekek nevelése! Most győződhetnek meg valójában arról, hogy mennyi fáradságot és vesződséget okoz a gyermekek nevelése! Most ébredhetnek annak a nehézségnek a valóságára, mely a helyes és okszerű pályaválasztással jár! Most győződhetnek meg ezeknek az igazságáról, most, midőn nincsen mellettük a tanító és tanár tapasztalatdús tanácsaival!

És mégis mit tapasztalunk?

A mint a szünidő két hónapja az idők végtelen fővényén lefutott, elmúlt a szülők aggodó kinja is, és a gyermeket arra a pályára szánják, mely ötletszerűen eszükbe jut!

Ime, itt van a magyar nevelés rákfenéje!

Pedig ha a szülők alapos megfontolás tárgyává tennék a mai megélhetés okait; ha körültekintő szemmel fűrkésznék, mely életpályák biztosítják legmegfelelőbbben gyermekük jövőjét: könnyen meggyőződhetnének, hogy a mai élet főnehézségei épen a rossz pályaválasztási rendszerben találhatók.

Tudóst akar faragni gyermekéből a legtöbb szülő, és csinál belőle egy szerencsétlen proletárt! A gyermeket sem szellemi képességei, sem hajlama nem viszik a tudomány nehéz pályájára, hanem csak a szülők akarata, rábeszélése, mely szuggesztívóvá lesz. A tanuló aztán vagy elmarad a pályáján, és lesz belőle oly ember, kiről — elég rosszul! — azt mondják: féltudós, és a ki épen, hogy éhhalált nem szenved; vagy pedig elkészül nagynehezen a tanulmányaival, és szaporítja azoknak a középszerűségeknek a számát, a kik — a kellő tudományos képzettség híján — maguk megfelelően megélni ugyan nem tudnak, de szörnyű módon megnehezítik az igazi tudományosságuk megélhetését. Végeredménye tehát az, hogy a szülők legtöbbje — amellet, hogy koldusbotot ad gyermekük kezébe — elzárja a többiek útját is!

A kereskedői pályára nálunk nagyon kevesen készülnek, mert — a legeslegtöbb esetben így történik! — ha a gyer-

mek a gymnasiumban vagy reáliskolában boldogulni sehogysem tud, átviszik a kereskedelmi iskolába. Tehát oly anyaggal dolgoznak ez iskolákban, melynek iskoláztsága szerfelett nehéz munkával jár, — ha egyáltalán lehetséges. Ebben rejlik oka annak is, hogy miért nincs Magyarországon magas nivón álló kereskedői osztály. Nálunk a „végzett“ földesurak példája gyujt, és inkább megy a tömeg javarésze protekcióval elnyert, harmincz forinttal dotált „hivatalnoki“ pályára, semmint a kereskedelmi téren érvényesíteni esetleges tehetségét. Az hogy a művelt nyugaton a kereskedői pálya a legelső; az, hogy Anglia világhuraló pozícióját nem orvosainak és ügyvédeknek köszöni, hanem az intelligencia rendkívül magas fokán álló kereskedelmének: úgy látszik nálunk nem tud imponálni. És hogy Franaziaország elnökévé lehetett a XIX. század végén egy volt timárlegény, nálunk nem hogy például, de guny tárgyul szolgált!

Ki is menne ma örömet az iparosi pályára, mikor a tudományos pálya oly nagyon kecsgetet? Mert ha nem volna oly rózsás e pálya, miért lépnének oly számosan rá? — így gondolkodik a legtöbb szülő, és — a fától nem látván az erdőt — nem akarja elhinni, hogy a mai kor legéletrevalóbb pályája az iparosé. És míg Németország, Anglia és Franciaország pályaválasztóinak javarésze iparosnak megy, addig nálunk csak halkan merik valakiről azt mondani, hogy iparos.

Igaz, hogy ebben az átkozottul rossz nevelési politikánk a fő hibás. Gimnaziumot gimnaziumra halmoznak, de reáliskolát nem hogy újat nyitnának, de a régieket is átalakítják gimnáziummá. Aztán volt egy néhány alsóbbfokú ipariskola — itt Ujvidéken is volt egy —, ezeket megszüntették. Szóval: a helyett hogy a reál tudományokat jobban ápolták volna, hogy a tanuló-ifjúságban felkeltették volna a kedvet a velük való foglalkozásra, tönkretették azt a kis gondozást is, melyben az iskolák részesítették. És csak természetes, hogy az iparos pálya, melynek éltető levegőjét a természet tudományok képezik, tekintélyben nem tudott arra a magaslatra emelkedni, melyet méltán vindikál magának.

A tanítói és tanári kar azonban segíthetnének e bajon. Most, midőn, nemcsak a tudomány, de a művészet is visszatér a természethez, pedagógiai szempontok is szükségessé teszik, hogy a tanulóifjúságot

a természettel nemcsak hogy megismer-tessék, de iránta való lelkesedésre hangolják. És majd ekkor jogába lép nálunk is a természettudomány, a modern élet alapja.

És ekkor majd önként áll elő az a követelés, hogy: tessék szakiskolákat alapítani! Majd akkor meggyőződik a szülők nagy serege is, hogy a tisztességes és jó életpályának nem kell okv tlenül a doktori fokhoz kötve lenni! És belátja majd nagyon-nagyon sok ember, hogy az egyén teszi a pályát és nem megfordítva. És észreveszik majd, hogy az iparosi pálya van olyan tiszteletreméltó, mint bárminő más. Persze az nélkülözhetetlen, hogy az iparos is tudományosan képzett legyen, hogy szakmáját keresztül-kasul ismerje. És ha ez meglesz, akkor a többi pályán működők megélhetése is könnyebb lesz, mert a munkamegosztás így jobban érvényesül.

Becsukódtak az iskolák kapui, és tiz havi együttlét után széjjel ment két hónapos vakációra a boldog diáksereg. Elég hosszú idő, hogy a szülők ez alatt az idő alatt megfontolják, gyermekeiket mily pályára adják. Csak szükséges, hogy meg is fontolják, mert minden baj kútforrása a rosszul választott életpálya!

És ha magányukban úgy elmélkednek, hogy mittévk legyenek gyermekükkel, gondolják meg, hogy minden pálya jó is és szép is, csak érvényesülni tudjon az illető! De egyet mégsem feledjenek: a mai kor a természettudomány jegyében áll, tehát azok a pályák a legjobbak, melyek a természettudomány körébe vágnak!

(6.)

Ujdonságok.

(Gyanus halál.) Fűredi Lajos budapesti lakos utazó, ki hétfő óta az „Erzsébet“ szállodában betegen feküdt, szerdán éjjel 1/2 12 órakor gyanus tünetek között meghalt. Dr. Ofner Mór ker. orvos a helyszínen megjelenvén azt a véleményt adta le, hogy a halál oka epetorlóadás következtében támadt gyomorvérzés. Fűredi J. János szállodás előtt az elhalt Fűredi Lajos említette, hogy június 24-ikén egy temerini embertől valami szert kapott a sárgaság ellen, ezen szerből 1/3 részt be is vett. A kérdéses temerini embert neki egyik vevője ajánlotta Temerinben, a hol beszélt is az illetővel, de a ki a szert neki azonnal át nem adhatta, mivel — állítása szerint — annak elkészítéséhez órák kellenek. Másnap azonban elhozta az elhaltnak a kérdéses szert egy sörös üvegben; a temerini embert az „Erzsébet“ portása vezette Fűredi Lajoshoz. Fűredi Lajos a kérdéses szert Szilágyi Róza, az „Erzsébet“ szobaleányának rábeszélésére egyszeri használat

után félretette, a mint ezt az a körülmény is bizonyítja, hogy a kérdéses szert tegnap este a szemétközt megtalálták. Dr. Ofner megvizsgálta, és úgy találta, hogy az semmi más mint vörös bor és sáfrány keverék. Az ügyesség, a hová az ügyet áttették, erélyesen nyomoz. A hullát a kórházból temették.

(Öngyilkossági kísérlet.) Van-e Ujvidéken valaki, ki Kisztnér Julcsát ne ismerné? Aligha. Oly népszerű alakja volt ő hajdanában a korszaknak, hogy a rendőrség is megismerkedett vele. A minék aztán az lett a természetes következménye, hogy nem egy éjszakát töltött a városházán rendőri fedezet mellett. Szóval egy nem kifogástalan előéletű dáma, a kinek erkölcsese körülbelül olyan, minőnek a solymári rózsaszüzeké bizonyul a házasság utáni harmadik-negyedik hónapban. A szerelem azonban vak, és Simon Gusztáv 25 éves csinos legény belészeretett a nálánál jóval idősebb Kisztnér Julcsába. Sőt szüleinek ellenzése daczára jegyet váltott Kisztnér Julcsával, a kit azonban ez nem gátolt, hogy Simon Gusztávon kívül mást is kedveljen. A naiv gondolkodású, de tetőtől-talpig derék legény emiatti bánatában fegyvert ragadott maga ellen szerda este 9 és 10 óra között, de a sors kegyelmes volt hozzá, a mennyiben mellcsontja a golyót felfogta. Ma már túl van minden bajon!

(Ingatlanok forgalma.) Az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál az elmúlt hét folyamán következő helybeli ingatlanok kerültek átíratás alá: Dr. Radojesics Kosztáné szül. Szlavnic Zorka tulajdonát képező 5206—5209 hr. 94 hold 100 [ ]-öl szántó földnek 1/4-ed része kiskoru Szlavnic Rankó és Gyólkára 7105 korona 16 fillér vételárban. Gonda Konrád és neje szül. Folk Teréz tulajdonát képező 983. ö. i. ház és beltelek Fürst Salamon és neje Weidmann Olgára 7400 korona vételárban.

(Megrendítő szerencsétlenség.) Topolyáról írják: A község tulajdonát képező földek bérbeadásán az előjáróság is jelen volt. Az árlejtést áldomás követte, csapra ütöttek két hordó sört s úgy 4—5 óra között hazafelé indultak, az első előfogaton ült Rind, Elek községi bíró és Volkman Gyula k. végrehajtó, a második előfogaton Palásti István pénztárnok és Rind János esküdt. Ez azt kívánta kocsisától, hogy hagyja el az előttük haladó kocsit, de az előfogatos nem akarta a bíró kocsját elkerülni, arra Rind kivette az ostort a kocsis kezéből s megcsapkodta a lovakat, ezek örült vágatásba kaptak s csakhamar elkerülték a bíró kocsját, az elkerülés pillanatában az amugy is felhevült lovak a bírónak a papszállás előtti lejtős uton megbokrosodtak s a kocsit elragadva felborították, Rind bíró oly szerencsétlenül esett, hogy agrázkódást szenvedett s állapota reménytelen, Volkman pedig lábsonttörést szenvedett. Az eset általános részvételt keltett.

(A legizletesebb asztalviz.) A legizletesebb asztalviz a „Kristály“ Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványviz több száz orvos által ajánlva van.

(Szoborleleplezés.) Néhai Mezey Károlynak szobrot emelt Palánka községe. A költségekhez vármegyénk községe is hozzájárult. A szobrot, melyet Radnai Béla mintázott, vasárnap leleplezték le szép ünnepek között a palánkai kaszinó parkjában. Többen beszédben dicsérték Mezey Károly emlékét, kinek a község sok kulturális intézményt köszönhet. Kiemelkedő mozzanata volt az ünnepélynek, Csopor Gyula eszmékben gazdag, magas szárnyalású szép emlékbeszéde. Kegyeletes szavakkal áldozott a megboldogult emlékének, mely sohasem fog kihalni Palánka falai között, míg csak kő kövön marad. A költői szép beszédet külön díszes füzetben is kiadták.

(Agyonlőtt gyermek.) Végzetes szerencsétlenség történt péntek délután Szabadkán. Granyák Antal puskaműves évek óta Kohn Sándorné VI. körü házában lakik családjával, a hol pénteken délután kereste őt Hegedűs Jenő szabadkai lakos, hogy elromlott revolve-

rét kijavítsa. Granyák nem volt otthon és az elromlott revolvert — a melynek ravasza nehezen működött — Granyák felesége vette át Hegedűstől. Az udvaron állókhoz ez után csatlakozott Kohné is és a két asszony most már együtt próbálta a ravaszt leszorítani. A revolver töltve volt, de ezt sem Granyákné, sem Kohné nem tudták. Hosszas próbálgatás után a ravasz lepattant és a halálra rémült Kohné kezében elsült a fegyver. A gyilkos golyó az udvaron gyanútlanul játszó öt éves kis Granyák Antalt érte. Befuródott a kis gyermek baloldali csipőjébe és a belső szerveket összeroncsolva, a jobboldali bordák között jött ki. Az előhívott mentők nyomban bekötötték a halálosan megsebesült kis fiút és kiszállították a városi kórházba, a hol még aznap este kinszenvedett. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy kiderítse, kinek a gondatlansága okozta a boldogtalan gyermek halálát.

(A bajai iparkiallítás bezárása.) A bajai iparkiallítást, a melyet folyó hó 10-én nyitottak meg és a melyet Hegedűs Sándor kereskedelmi és Plósz Sándor igazságügyi miniszter folyó hó 17-én meglátogatott, nagy ünnepek mellett vasárnap berekesztették. Ez alkalommal Schmausz Endre főispán Bajára utazott, hogy az ő kezdeményezésére létesült kiállítás bezárásán is részt vegyen.

(Az országos orvosszövetség ülése.) Az országos orvosszövetség szabadkai fiókjá szombaton délután tartotta meg ez évi tisztújító ülését a tagok nagyszámu részvétele mellett. A tisztújító ülésen megválasztottak a következők: elnök: dr. Révfy Jenő; alelnökök: dr. Wiener Salamon és dr. Szilási Mór; pénztáros: dr. Vécsi Jenő; jegyző: dr. Vály Dezső és dr. Wohl József lett. A választmányba beválasztottak: dr. Török Ármán, dr. Heizler Jakab, dr. Kertész Sándor és dr. Milkó Lázár.

(Késelés.) Probojeszevic Andrija, zombori napszámos, f. hó 22-én délután 3 órakor részegen azzal állított be szeretőjének Sipos Imréné sz. Varga Panna a Szivácsi-uton levő lakására, hogy az adjon neki pénzt. Minthogy Varga Panna pénzt adni nem akart, ezért Orobojeszevic kést rántott és a leányt összevissza szurkálta. A rendőrség amint az esetről értesült, azonnal letartóztatta a tettest, aki éppen muzsikaszó mellett mesélte a rémes cselekményét. Az áldozatot a városi kórházba szállították.

(Négyeseres gyilkosság.) Adáról írja levelezőnk: Hétfőn délelőtt 3/9 óra tájban Goda András zsákoló Fischer Lipót koresmájában pálinkázott s az árát nem akarta megfizetni a vendéglősnek, a ki a kalapját elvette tőle a pálinka ára fejében. Goda erre nagyon dühbe jött s kiszaladt a koresmából a nagykapun és az ott éppen elhaladó Latinszki György 55—60 év körüli szegény szerb embernek bicskájával a hasát fölhasította, ki rögtön elesett s a kapott seb következtében elvérzett s meghalt. Erre Goda visszafordult a koresmába és ott szörnyő vérengzést követett el, a mennyiben a vendéglős leányát, Fischer Rozáliát jobb oldalon, a hasrészen megszurta, azután a nemrég hazaérkezett 11 éves Fischer Mózes, a vendéglős fiát, ki a kereskedelmi iskolát elvégezte, két helyen megszurta úgy, hogy a máját és a tüdőt is keresztül metszette s végül az ott idogáló Répási Ferencet is 8—10 helyen megszurta vértől párolgó bicskájával. Ha többen löttek volna, bizonyára folytatta volna a mészárlást, miután azonban nem voltak többen, kirohant a vendéglőből és a község háza felé sietett, honnan már a rendőrség futva jött a veszedelem helyére. Goda utközben átadta bicskáját a rendőröknek azzal, hogy őt vigyék be, mert ő meggyilkolt négy embert. A helyszínére érkezett orvosok Latinszki halálát konstatálták, míg a többi sérültet ápolás alá vették. Fischer Mózes életéhez kevés reményt táplálnak az orvosok, míg Fischer Rozalia és Répási Ferenc gondos ápolás mellett talán megmenekül az életnek. A négyeseres gyilkosság nagy rémületet idézett elő a községben s ha Godát a rendőrség pártfogásába nem veszi, bizonyára az összegyűlt sokaság meglincseli. Goda András nős, gyermektelen

ember, ritkán szokott berugni s ha berugott, akkor nagyon házsártos és veszekedő, míg józan korában, többek állítása szerint, nem vét még a légynek sem.

(Miképpen szükséges minden hölgynek?) Szép, tisztá, üde arczbőr! Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt Margit crém használata által érhető el. E teljesen ártalmatlan törvényesen védett arczenőcs, mely sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztátlan-ságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor.

(Öngyilkosság.) Ó-Becséről írják: Ó-Becse egyik legnépesebb utcáján meggyilkolta Buczella János a volt házigazdáját. Buczella János bognármester fél évig lakott Jelkics Nikola kőmisesnél, de mórt nem fizetett ez felmondott neki. Buczella a közelben vett új új lakást. Az új házigazdát figyelmeztette Jelkics a rossz fizetőre és nem a leghízegőben nyilatkoított róla. Ezt megtudta Buczella s bepálinkázva dühösen ment Jelkicshez, a kit megtámadott és felpofozott. Jelkics erre utána futott és az utcán dulakodni kezdtek. Még mielőtt az utcán üldögélő szomszédok szétválaszthatták volna őket, Buczella a magával hozott élés és hegyes bicskáját kirántotta és az öreg Jelkicsnek kétszer a hasába szurta úgy, hogy a szerencsétlennek belseje azonnal kifordult és összerogyott. Alig vitték be a szobájába, már meghalt. A gyilkos bognár haza ment, nyugodtan megmosdott, és ott várta meg, míg a csendőrök érte jöttek, hogy letartóztassák. A bíróság részéről Hetessy járásbíró és dr. Serly aljegyző jelentek meg a helyszínen azonnal. A házbért késsel fizető bognárt bevitték az ujvidéki kir. törvényszék börtönébe.

(Ki megy Párisba?) Az év egyik legérdekesebb eseménye a párisi világkiállítás. Aki oda készül, annak feltétlenül szüksége van megbízható kalauzra, amely vezesse, utba igazítsa. Ilyen kalauz készült a Magyar Hirlap szerkesztőségében. Kitűnő térkép is van benne. De az itthonmaradók számára is sok élvezetet biztosít. A Magyar Hirlap minden előfizetőjének teljesen ingyen küldi meg a Kalauzt, melyet a párisi világkiállítás emlékeképpen is érdemes megőrizni. De nemcsak így kalauzol a Magyar Hirlap. Kalauz maga is, minden irányban. Legjobb, leghívőbb kalauza a nagy magyar közönségnek. A Magyar Hirlapnak (szerkesztő! Fenyő Sándor) senkivel szemben sincs lekötöttsége. Sem pártot, sem egyes embert, sem klikket nem szolgál. Független és szabad. Egyetlen urat ösmer: a közérdeket. Ebben is tantoríthatatlan, mint minden más elvében. Aztán folytatja kalauz-tisztét gazdag rovataiban, nagyszerű hirszolgálatában, mely különösen a vidékre terjed ki és távirataiban. Irodalmi és művészeti kérdésekben fáradhatatlan kalauza a Magyar Hirlap a nagy közönségnek. Éppugy mint közgazdasági dolgokban és közérdekű kérdésekben. Ez utóbbit illetőleg a szerkesztői üzenetek rovataiban áll a közönség szolgálatára. A Magyar Hirlap a párisi kalauzon kívül is különös kedvezményeket ad előfizetőinek. Az új előfizetők díjtalanul kapják meg a Magyar Hirlapban most folyó felette érdekes regénynek eddig megjelent közleményeit (könyvalakban). Az Otthon című szépirodalmi illusztrált folyóiratot a Magyar Hirlappal együtt évnegyedre nyolcz koronaért kapják az előfizetők. Fél áron, negyedévenként egy koronaért és 50 fillérért jutnak egyszersmind a remek Francia Divatlaphoz. A Képes Gyermeklaphoz pedig negyedévenként egy koronaért. A Magyar Hirlap előfizetési ára egy negyedévre csak 7 korona, egy óra pedig két korona és 40 fillér. A kiadóhivatal Budapesten van az V. ker., Honvéd-utca 10. sz. alatt. Az előfizetési összeg legezlszerűbben postautalványon küldhető, ugyanarra feljegyezhető, hogy a fentebb említett kedvezmények közül melyekre tart igényt az új előfizető.

(Megégett kereskedő.) Ó-Becséről írják: Révész Sándor, a szegedi Kiss D. és társa cég volt könyvelője üzleti érdekekben községünkben járt. A napi fáradozások után hazament a szállodába, de lefekvés előtt, az amugy is gyenge és reumában szenvedő fiatal ember, orvosi rendelést szerint sóborszeszszel akarta testét bedörzsölni. Ámde a szállodában nem kapott sóborszeszt, megelégedett tehát közönséges borszeszszel és azzal végezte a bedörzsölést. A gyertyát a szoba padlójára tette és mikor már le akarta testét törölgetni, a gyertyához közel ért, és rövidlátó lévén, a gyertyatartóba megbotlott. Az égő gyertya kiesett és szerencsétlenségre, a borszesz edényre, a melyből a melyből a nyomban fellobbanó lángok a még testén meg nem száradt borszeszbe is belekaptak. Egy pillanat alatt a fiatal ember, mint az égő fátyla, lángban állott és sikoltva rohant ki a folyosóra. Itt a kiáltására odasieltt személyzet vízzel locsolta a szerencsétlen embert, a ki néhány másodperc múlva az égési sebek okozta fájdalomtól elvesztette eszméletét. Az orvos, a kit gyors segély nyújtására hívtak, az iszonyú sebek láttára szintén elájult s csak az azután érkező orvos nyújthatott segélyt. A szerencsétlen fiatal ember életbenmaradásához kevés remény van.

Irodalom.

Marczali Henrik kitünő tudósunk szerkesztésében megjelenő Nagy Képes Világtörténet IV. kötete hagyta most el a sajtót. A kötet a második nagy résznek, a középkornak első kötete, s a népvándorlás korával és az iszlámmal foglalkozik. A népvándorlás történetét egy jónevű akadémikusunk, az ismert író, Borovszky Samu dr. írta, széleskörű tanulmányok alapján. Borovszky — mint az Előszóban maga írja — már vagy húsz éve foglalkozik a történettudománnyal, és pedig különösen a népvándorlás korával. E nagy művében eddig szétszórta megjelent kisebb tanulmányait is összefoglalva, s a gazdag anyagot áttekinthető módon csoportosítja. Különös előnye a könyvnek kellemes, vonzó stílusa és a sok szép illusztráció, melyek elárasztják a 680 oldalnyi könyvet. A szövegek képeken kívül vagy 100 külön melléklet is van benne, a leghíresebb sírleletek, muzeumok őskori emlékei, fontos oklevelek, codexek érdekes lapjainak másolatai stb. Az utóbbiaknál a szöveg latin olvasása és magyar fordítása is ott van hártyalapon. Külön is meg kell dicsérnünk a ritka szép színes képeket. Minthogy a népvándorlás hullámai mind átesapódtak hazánkon, természetes, hogy a könyv tele van magyar vonatkozással. Goldziher Ignác, a nagyhirű orientalista, ugyane kötetben remek kis esszét nyújt az iszlámról. E cikk alighanem idegen nyelveken is meg fog jelenni, mert Goldzihernek még minden munkáját lefordították angolra és németre. Ebben az esszében pedig széle. körű szakkutatóinak összefoglalását nyújtja. — A kötet ára díszkötésben csak 8 frt. Kapható — részletfizetésre is — Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaságnál, (Budapest, Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

Budapesti Napló. Országszerte ismeretes a Budapesti Napló mesés sikere. A lelkes csapat, mely a Budapesti Naplót megalapította, most, négy év leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságszolgáltatója lett. Magával hozván fényes jó hírű író neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap össze mind azt, a mi a szerkesztőség, e lag szabadelvű és feltétlenül, minden irányban független politikájának, nemzeti érzületének és magas izlésének minden huszonegy órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében és eredeti, de a közönség szimpatáinak gyors felköltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megbízható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, politikai

czikkei, a melyek nyomatékossá teszik a politikai sulyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárczarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitünő értesülései, kimerítő, ötletds, változatos, eleven rovatai s mindennemű közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvérmesebb várakozásnak is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasóközönsége közt páratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Naponkint jelentkrzik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában.

A Budapesti Napló szerkesztősége nem családított önbizalmában és nem családított a közönségben, a mely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se családójék benne, arra válllvetve, szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, a melynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Hajdu Miklós, Holló Márton, Horvát Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, Kovács Jenő, Laczkó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Molnár Ferencz, Pekár Gyula, dr. Soltesz Adolf, Sváb Tivadár, Thury Zoltán napról napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hirlapírói kvalitásait viszi a harcba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, a melyből csak Agai, Adolf, Balogh Pál, Besseney Ferencz, Feszl Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Munkácsy Kálmán, Szaqóné-Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán és Tutsek Anna neveit említjük most.

Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztositéka jövődjé szilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, a mely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségben semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. A Budapesti Napló karácsonyi ajándék gyánút, egy külső díszre pazar, tájékoztató, közhasznu tartalomban mindenre kiterjedő és szépirodalmi részében magas színvonalon álló naptárral kedveskedik kivétel nélkül minden előfizetőjének, azoknak is a kik a lapra havonként fizetnek elő. Ez a naptár értékes, művészi czimátblára, terjedelmével és tartalmával messze felette van mindennek, a mit ezen a téren ezideig nálunk produkált. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez újságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, a kiknek a magyar hirlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyaszorgalmában kedvük telik.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Általában változatlan az üzlet helyzete a múlt hét óta. Magától értetődik, hogy ezen időszakban csak jelentéktelen forgalomról lehet szó; a keresett magvak leginkább a zöldtakarmánynak való, első sorban köles. A tarlórépamagra máris beérkezett igen sok oldalú keresletek után itélve, mindenesetre élénk fog alakulni e mag kereslete. Szűk készletek mellett az árak is emelkedők és bajor eredetű takarmányrépamagért a termelési helyén 40 frotot követelnek. Más eredetűekre bár alacsony árak mellett kínálattanak, meg sem vetnek ügyet. M u h a r m a g már elfogyott. A vörös lóhere mag iránt Amerikában nyilvánuló szilárd hangulatot újabb jelentések is megerősítik és mint hirlík ott az új termésre való kilátások továbbra is kedvezőtlenek.

Kiadó laptulajdonos:

Dr. Nemes Sándor.

Nyilt-tér.*

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó Ausztria) az anti-rheumatikus és antiarthritikus vértisztító-thea feltalálójának.

Köszvény és rheumatismus ellen.

Ha itt e helyen a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm urnak forró köszönetemet nyilvánítani azért, mert az ő vértisztító theája fájdalmas rheumámnak enyhét nyújtott és azért, hogy felhívjam figyelmét erre a kitünő theára mindazoknak, akik e bajban szenvednek. Nem tudom el sem mondani azokat az óriási kinokat, miket 3 éven át, minden időváltásnál kiállanom kellett, s miben sem orvosság, sem a badeni (Bécs mellett) kénésfürdő használata sem segített. Álmatlanul hevertem éjjeleken át, étvágyam teljesen elfogyott, s testem is nagy mérvben fogyásnak indult. De miután e theát 4 héten át szakadatlanul használtam, fájdalmaim nemcsak hogy teljesen elmúltak, de ma, pedig már 6 hét óta nem használom a theát, — egész állapotom megjavult. Meg vagyok győződve, hogy mindenki aki hasonló bajban e thea segélyéhez fordul, azt és feltalálóját Wilhelm Ferencz urat áldani fogja.

Tisztelettel
Butschin-Streitfeld grófnő
ezredes neje.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyári menetrend.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ő napjától.

	Személy vonat		Vegyes vonat		Gyó s vonat		Vegyes vonat	
	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.
Budapest ind.	10	20	7	35			2	40
Szabadka érk.	4	05	12	33			5	47
" ind.	5	40	1	22	4	—	5	56
Hegyes-Feketeh. érk.	6	57	2	42	5	42	6	42
" ind.	7	02	2	44	5	46	6	42
Verbász érk.	7	17	3	—	6	05	6	55
" ind.	7	22	3	05			6	56
Ujvidék érk.	8	29	4	06			7	41
" ind.	8	36	4	14			7	48
India érk.	9	42	5	22			8	34
Zimony érk.	10	51	6	31			9	20
" ind.	11	12	6	55			9	35
Belgrád érk.	11	22	7	05			9	45
Belgrád ind.	4	15	7	55			5	32
Zimony érk.	4	28	8	03			5	40
" ind.	4	58	8	37			6	11
India ind.	6	15	9	43			6	57
Ujvidék érk.	7	31	10	45			7	43
" ind.	7	51	10	52			7	50
Verbász érk.	8	56	11	45			8	32
" ind.	9	01	11	48	5	30	8	33
Hegyes-Feketeh. érk.	9	19	12	05	5	51	8	45
" ind.	9	22	12	06	5	54	8	46
Szabadka érk.	10	48	1	21	7	37	9	34
" ind.	11	50	1	57			9	46
Budapest érk.	7	05	6	40			1	05
Hegyes-Feketeh. ind.	8 ⁵⁶	d. e.	—	7 ²⁸	este.			
Kula	9 ⁴⁴	"	—	8 ⁰¹	"			
Torzsa	10 ¹⁴	"	—	8 ²⁷	"			
Palánka	11 ⁵⁸	"	—	9 ⁵⁵	"			
Palánka ind.	5 ⁰⁴	reggel	—	3 ²⁶	d. u.			
Torzsa	6 ⁴⁷	"	—	5 ¹⁰	"			
Kula	7 ¹⁷	"	—	5 ⁵⁴	"			
Hegyes-Feketeh.	7 ⁵¹	"	—	6 ²⁸	este			
Palánka ind.	3 ²⁶	d. u.				Gajdobra ind.	9 ²⁸	este.
Gajdobra érk.	3 ⁵⁸	"				Palánka érk.	9 ⁵⁵	"

A dupla fekete vonalak éjjeli időt jeleznek.

Szombat, június 30-án.

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási-Társaság.

A SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ HAJÓK NYARI MENETRENDJE.

Ujvidékről—Budapestre:
Hétfőn, csütörtökön és szombaton d. e. 11 óra 20 perczkor.

Ujvidékről Zimony, Belgrád és Orsovára:
Szerdán, pénteken és vasárnapon este 6 óra 40 perczkor.

Ujvidékről Zalánkemény, Titlre:
Szerdán, pénteken és vasárnapon este 6 óra 40 perczkor.

Érvényes az 1900. évi május hó 1-től.
UJVIDÉK, 1900. Április havában.

Az ügynökség.

1108 1900. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróság 1900. évi Sp. I. 128/3. számú végzése következtében Dr. Bruck Benő ujvidéki lakos javára Feller Sándor s neje ujvidéki lakosok ellen 528 kor. 22 fl. s jár. erejéig 1900. évi április hó 14-én fogamatosított kielégítési végrehajtás utján le s felül foglalt és 2151 korona 35 fillre becsült következő ingóságok u. m.: Szobabutorok, ágyneműek s más ingók nyilvános árveresen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1900. évi V. 651/2. számú végzése folytán 528 kor. 22 fl. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január hó 30. napjától járó 5% kamatai, 1/3% ártódlag már megállapított költségek erejéig Ujvideken alperes lakásán leendő eszközésére 1900. évi július hó 4. napján délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1900. évi június hó 19 én.
Basch Sándor
kir. bír. végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város közönsége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a városi törvényhatósági bizottságnak f. évi február hó 3-án tartott folytatolagos közgyűlésében 36. sz. a. hozott, s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által f. évi június hó 7-én 46720./III. fő sz. a. jóváhagyott határozatával 1800 kor. fizetés és 600 kor. lakbérletmény mellett rendszeresített s választás utján egyelőre az 1902. évben tartandó általános tisztújításra betöltendő rendőrfogalmazási állásra nézve ezennel pályázat hirdettetik.

Tartoznak pályázók, születési bizonylattal, erkölcsi bizonyítvánnyal, jogvézettséggel igazoló okmányaikkal felszerelt szabályszerű bélyeggel ellátott folyamodványukat f. évi július hó 28 án d. e. 11 óráig Ujvidék szab. kir. város főispánjánál vagy a polgármesteri hivatalnál benyújtani.

Ujvidék szab. kir. város tanácsának 1900. évi június hó 23-án tartott üléséből
Petzy Popovits István s. k
kir. tanácsos, polgármester.

Két tágas bolthelyiség

úri-utcza 7. szám alatt,
ez év szeptember 1-sejével
kiadandó.

Bővebbet

WINKLE ISTVÁN, sörgyárosnál.

Enormer Nutzen bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar

in Brämien-Abschlüssen zu je 140 Kr.
Leichtfaßliche Prospekte gratis (Specialabtheilung).

Bankhaus des „Ungar. Börsen-Journal“, Budapest.

Auf Grund unferer genauen Kenntniß des europ. Finanzbetriebes u. unferer reichen 40-jährigen Erfahrung ertheilen wir uneigennütigen Rath bei Effectentransactionen, sowie Beihilfe zur Sanirung verlustbringender Engagements.

„UNGAR. BÖRSEN-JOURNAL“ XXI. Jahrgang. Einziger unabhäng. finanz. Rathgeber. Interessenvertretung des Privatcapitals.

VEGYTANÉP TÁRSASÁG

KRISTÁLY

HEGYFORRAS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ASVANYVIZ

KAPHATÓ FÜSZERKERESKEDESEKBEK
VENDEGLOKBEK
ÉS MINDEK VASUTI
ETKEZO KOCSIBAN.

UJVIDÉKEN:
Schwemm és Tokalló, Stojanovits és Radovanovits
jól felszerelt fűszer, csomaga és ásványvízkereskedésben.

1904. évi

Csak ezzel a törvényes bej. védjegyvel valódi.
LONDON, Chief Office S. W. 48 Brixton Road.
Főraktárak: Bucmann, Angol India, Agost. Zágráb, Algier, Amsterdam, H. Sanders, Bokin S., Basel, Szt. János gyógtár, W. Kratz, Bolgrad, Nikola A. Delini, gyógtár Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére.
Berlin, C. Belogus, Bruxelles, Pharmacie Ch. Delacroix & Co. Budapest, Török J., Dr. Egger L. & J. Cairo, Olin a. Rh., Noris, Debrecen, Mich. Luxemburg, Schmidt P., gyógyan.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényeséknél bejegyzett „apáca“-védjegyvel van ellátva. Földművelhetetlen szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)
utólérhetetlen szívó erejű és gyógyítható. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsöt egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, utjában pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítható mindefféle seb gyuladásánál.

Próbátüveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Prograda Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

- Issigona, Dordogne, Kopenhága, fabrikon farma. Milánó, A. Bertolini. Malmö, Sevrige, Apot. Lejonok. Nantua, Pharmacie C. Frodet, Nápoly. Palermo. Páris, Pharmacie française, 1 & 2, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des français Bourgeois. Prága, Róma, Corso, Agenzia del Politecnico. Roubaix, Pharmacie F. Gerrath. Sarajewo. Szeged. Temesvár. Triest. Velence. Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvényes bejegyzett védjegyvel valódi.

VÉDJÜK SZŐLŐINKET

a különféle szőlőbetegségek ellen!

A szőlő peronosporájának a leghatékonyabb ellenszere a dr. **Aschenbrandt-féle** „**bordói por**“

Kezelése egyszerű, az oldat néhány percz alatt elkészíthető, kitűnően tapad, a permetezőgépeket el nem dugaszolja.
Ára: (loco Budapest a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének“ raktárában) 50 kgos zsák à kg. 76 fillér, 5 és 10 kgos zsák à kg. 80 fillér.

A szőlő lisztharmatának leghatékonyabb ellenszere a dr. **Aschenbrandt-féle** „**réz kénpor**“

A por finomságánál fogva nagy anyagmegtakarítás, a por jobban tapad és nem bűdösíti annyira a bort, mint a tiszta kénpor.
Ára: (loco Budapest a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének“ raktárában) 50 kgos zsák à kg. 52 fillér, 5 és 10 kgos zsák à kg. 56 fillér.

Hamisítás kizárva! Minden csomagnak el kell látva lenni ólomzárral és a **Borászati Lapok** ellenőrző bélyegével.

A porok megrendelhetők:
A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNél, (Budapest, Alkotmány utca 31.)
A BORÁSZATI LAPOK KIADÓHIVATALÁNál, (Budapest, Üllői-út 25.)
azonkívül

RESCH MIKLÓS urnál, UJVIDÉK.